

Handläggare
Silvia Schroeder
Telefon: 08-50814034

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd
2024-03-21

Utredning av parklekar i Hagsätra, Stacken och Milanparken

Uppdrag från stadsdelsnämnden

Förvaltningens förslag till beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd etablerar en ny parkleksverksamhet i Milanparken senast under 2025
2. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd håller Stacken öppen som parkleksverksamhet på deltid i avvaktan på inhyrning av parkleksbyggnaden i Milanparken. Stacken finns därefter fortsatt kvar som lekpark.

Sammanfattning

På stadsdelsnämndens sammanträde 16 november 2023 fick förvaltningen i uppdrag att komma med förslag på hur Stackens parkleksverksamhet kan drivas vidare.

Förvaltningen har utrett olika möjligheter som finns att driva en parkleksverksamhet i Stacken samt utrett möjligheten att driva en parkleksverksamhet i Milanparken, i centrala Hagsätra.

Utifrån ett främjande och förebyggande perspektiv visar utredningen att barn och unga i centrala Hagsätra i större grad saknar tillgång till en meningsfull fritid. Mot denna bakgrund föreslår förvaltningen att:

1. Förvaltningen håller Stacken öppen och driver en parkleksverksamhet på deltid i Stacken under 2024 i väntan på möjligheten att hyra parkleksbyggnaden i Milanparken.
2. Förvaltningen etablerar en parkleksverksamhet i Milanparken under 2025, vilket medför att Stackens parkleksverksamhet upphör i samband med etableringen av Milanparken.

Förvaltningen förslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd etablerar en ny parkleksverksamhet i Milanparken senast under 2025. Förvaltningen föreslår även att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd håller Stacken öppen som parkleksverksamhet på deltid i avvaktan på inhyrning av parkleksbyggnaden i Milanparken och att Stacken därefter finns fortsatt kvar som lekpark.

Bakgrund

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning och föreningen Stacken ingick ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) den 1 oktober 2019. Syftet med överenskommelsen var att erbjuda barn och unga en meningsfull fritid i parkleken Stacken. Den 30 september 2023 upphörde överenskommelsen att gälla.

På stadsdelsnämndens sammanträde den 16 november 2023 gav nämnden förvaltningen i uppdrag att komma med förslag på hur Stackens parkleksverksamhet kan drivas vidare i någon form. I återrapporteringen skulle även en kostnadsberäkning ingå.

Detta ärende berör frågor som också ingår i tre medborgarförslag om Stackens parkleksverksamhet som behandlades i stadsdelsnämnden den 16 november 2023 (dnr 2023/646 och dnr 2023/806) och den 14 december 2023 (dnr 2023/812).

Ärendet

Överenskommelsen mellan förvaltningen och föreningen Stacken har inte varit oproblematiserad eftersom Stockholms stads riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap, som beslutades av kommunfullmäktige 29 maj 2023 (KS 2022/1171), har som krav att det inte får vara en verksamhet som kan upphandlas enligt upphandlingslagstiftningen. Eftersom en parkleksverksamhet kan drivas av kommersiella aktörer kan inte stadsdelsförvaltningen teckna ett nytt IOP.

Förvaltningen har utrett utvecklingsbehoven av parklekar i hela stadsdelsområdet. Utredningen har, och ska ytterligare kompletteras med underlag från fastighetskontoret. Utredningen kommer att vara ett underlag för en parkleksplan som alla stadsdelsförvaltningar har fått i uppdrag att ta fram till slutet av augusti. Parkleksplanen ska beskriva nuläge för respektive parkleksbyggnad och som pekar ut behov, utveckling och upprustning av dessa kommande år med utgångspunkt i stadens parkleksstrategi. Parkleksplanen kommer att lägga ytterligare grund för förvaltningens prioriteringar för Enskede-Årsta-Vantörs parklekar. Parkleksplanen beräknas behandlas av stadsdelsnämnden på sammanträdet i augusti 2024.

Områdeskontext

Parkleken Stacken ligger i Ormkärr, som är ett område i ytterkanten av Hagsätra. Föreningen Stacken har drivit en bemannad parklek där tolv timmar i veckan, fördelat på tre halvdagar. Under 2022 besöktes Stacken av 15 062 barn och 1 248 vuxna, medan den under 2023 besöktes av 826 barn och 528 vuxna.¹ De barn, unga och familjer som besöker Stackens parklek är främst bosatta i Ormkärr och i delar av Hagsätra som ligger nära Ormkärr. Besöksstatistik visar även att familjer från Rågsved, Stuvsta, Huddinge, Högdalen och Älvsjö besöker parkleken och särskilt vid större familjeevenemang.

Hagsätra är en av de stadsdelar i Enskede-Årsta-Vantör som har flest antal barn i åldersgruppen 7-12 år, totalt 806 barn. Av dessa barn bor 19,7 procent i Ormkärr. Befolkningsprognosen fram till 2031 visar att andel barn i den åldersgruppen kommer att öka i Ormkärr kommande år, men fortfarande utgöra 23 procent av alla barn 7-12 år i Hagsätra.

ANTAL BARN	2023	2027	2031
Hagsätra Torg			
0-6 år	695	670	795
7-12 år	647	605	605
Summa	1 342	1 276	1 399
Ormkärr			
0-6 år	205	203	245
7-12 år	159	159	181
Summa	364	362	426
TOTALT			
0-6 år	900	874	1 040
7-12 år	806	764	786
SUMMA	1 706	1 638	1 826

Statistik hämtat från Områdesdatasystemet (ODS) 2024-02-14.

Ormkärr kan utifrån socioekonomiska faktorer klassas som ett relativt resursstarkt område i kontrast till Hagsätra. I Ormkärr finns en koncentration av bostadsrätter, medan det i resterande Hagsätra finns en blandning av hyres- och bostadsrätter.² Medelinkomsten, utbildningsnivån samt andelen inrikesfödda är högre i Ormkärr i jämförelse med Hagsätra.³ Enligt rapporten *Socialt värdeskapandeanalys Hagsätra Rågsved* (2017) tenderar boenden i Ormkärr uppfatta området som avskilt från Hagsätra, med

¹ Minskningen i antal besökare under 2023 beror bland annat på att parkleken inte har kunnat ha öppet i samma utsträckning som 2022 på grund av personalbortfall.

² 2017. Social värdeskapandeanalys, Hagsätra Rågsved. Stockholm stad.

³ Segregationsbarometern, Boverket. Data inhämtat 230316.

Huddingevägen som en fysisk gräns mellan Ormkärr och Hagsätra. Rapporten synliggör även att få barn och unga boende i centrala Hagsätra hade varit i Ormkärr.⁴

Organiserad fritid genom skolan

Ormkärrsskolan ligger i Ormkärr och har klasserna F-6 med totalt 175 elever. Statistik från Ormkärrsskolan visar att 90 procent av alla elever på skolan är inskrivna i fritidshem/fritidsklubb.⁵ Det innebär att majoriteten av eleverna på Ormkärrsskolan har tillgång till en organiserad fritid genom skolans fritidsverksamhet.

Vid Hagsätra torg ligger Hagsätraskolan med 630 elever i årskurs F-9. På Hagsätraskolan går 74 procent av låg- och mellanstadieeleverna på fritidshem/fritidsklubb. Det innebär att 26 procent av eleverna inte har tillgång till en fritidsverksamhet via skolan.⁶ Detta är även något personalen på Hagsätra bibliotek noterat, då många mellanstadiebarn hänger med sina vänner på biblioteket då de inte har en självklar mötesplats i centrala Hagsätra.

Parklekars uppdrag och syfte

Parklekar är öppna och kostnadsfria mötesplatser för barn, unga och familjer. Enligt *Stockholms stads strategi för parklekar* är den prioriterade målgruppen för parklekarnas verksamhet barn i låg- och mellanstadieåldern. Parklekarnas kärnuppdrag är att erbjuda en meningsfull fritid med kvalitativa aktiviteter, trygga vuxna och ett socialt sammanhang för de barn och unga som kommer till verksamheten.

Parkleksstrategin framhäver vikten av att nå de barn och unga som inte har en organiserad fritidssysselsättning. Med andra ord har parkleksverksamheter en kompensatorisk funktion som ska ge barn och unga som inte har en organiserad fritid, tillgång till en öppen fritidsverksamhet med kvalitativa aktiviteter. Forskning visar att det är främst barn och unga från resurssvaga områden som inte har samma förutsättningar och möjligheter till en organiserad fritid. Faktorer såsom tid, pengar och trångboddhet gör att barn och unga från resurssvaga områden vänder sig till öppna fritidsverksamheter som är kostnadsfria och belägna på tillgängliga platser.⁷

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning Social omsorg förebyggande och främjande.

---

⁴ 2017. Social värdeskapandeanalys, Hagsätra Rågsved. Stockholm stad.

⁵ Statistik inhämtad 2023.

⁶ Statistik inhämtad 2023.

⁷ Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm. Jämlik fritid, bättre framtid.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen har utrett vilka möjligheter som finns att driva en parkleksverksamhet i Stacken. Som tidigare nämnt är det inte möjligt att driva en parkleksverksamhet genom ett IOP eftersom det går emot stadens riktlinjer för IOP.

Förvaltningen har även undersökt möjligheten att driva en parkleksverksamhet genom entreprenad. Det innebär att förvaltningen lägger ut driften av parkleken för upphandling som entreprenörer kan ge anbud på. Entreprenadalternativet är i det här fallet inte optimalt för förvaltningen. Det beror delvis på att en enskild enhet inte är attraktiv för entreprenörer och delvis för att det riskerar att bli en kvalitetssänkning i verksamheten. Det innebär ökade kostnader för förvaltningen att följa upp entreprenadverksamheten.

Förvaltningens utredning har kommit fram till två alternativ för en parkleksverksamhet i Hagsätra:

- En kommunal parkleksverksamhet i Stacken
- En kommunal parkleksverksamhet i Milanparken

Kommunal parkleksverksamhet i Stacken

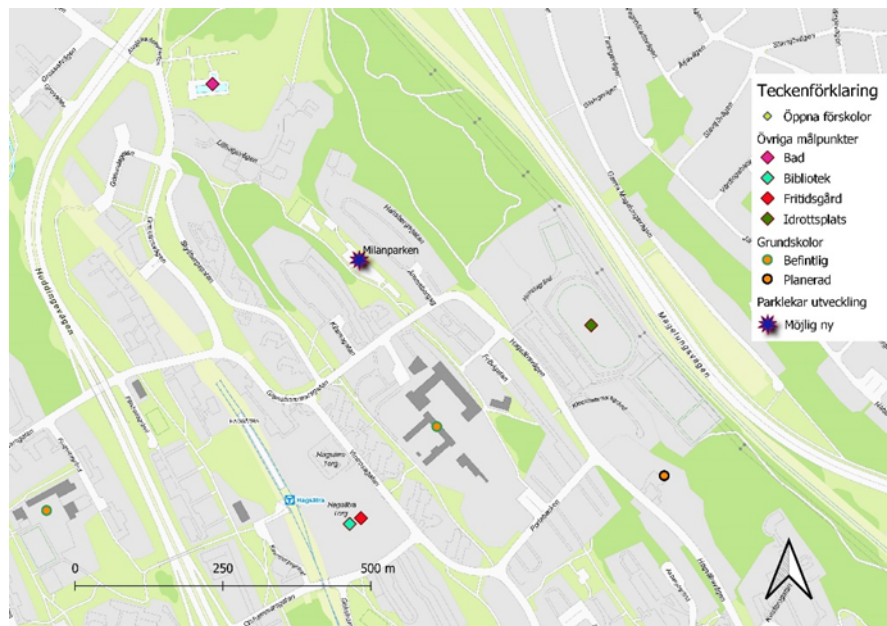
Förvaltningen har möjlighet att driva Stackens parklek i egen regi. Det innebär att förvaltningen tar över hela ansvaret inklusive bemanning, verksamhet och drift som tidigare har skötts av föreningen Stacken. Den preliminära kostnaden för förvaltningen att driva en kommunal parkleksverksamhet tolv timmar i veckan i Stacken är totalt 770 tkr per år.⁸ Kostnader för en heltidsverksamhet med två heltidsanställda i Stacken är 1,6 mkr per år.

STACKEN	KOSTNAD TKr
Personal (två personer á 15 t/v)	450
Lokaler	130
Drift (städ, sophämtning, el etc)	130
Övriga kostnader	60
SUMMA	770

Kommunal parkleksverksamhet i Milanparken

Förvaltningen har sett över möjligheten att starta en kommunal parkleksverksamhet i Milanparken som ligger i centrala Hagsätra. I Milanparken finns en parkleksbyggnad med fastighetskontoret som hyresvärd. Parkleksbyggnaden hyrs för tillfället ut till en förening som har ett kontrakt som löper ut om ett år. Därefter har förvaltningen möjlighet att hyra parkleksbyggnaden och starta upp

en parkleksverksamhet där. Förvaltningen ser att det finns ett stort behov att fånga barn och unga i centrala Hagsätra som inte har en fritidssysselsättning. Mot denna bakgrund anser förvaltningen att en heltidsverksamhet i Milanparken är nödvändig för att möta det behov som finns. Detta är en budgetfråga inför kommande budgetår.

Karta över Milanparken i Hagsätra samt befintliga och planerade verksamheter för barn och unga som finns i området. Källa: DpMap.

Förvaltningen behöver inte söka ett nytt bygglov för parkleksbyggnaden utan den ingår i den befintliga detaljplanen. Det innebär att lokalkostnaden är fortsatt låg. Den preliminära kostnaden för förvaltningen att driva en parkleksverksamhet på heltid i Milanparken är 1,6 mkr per år.

MILANPARKEN	KOSTNAD TKr
Personal (två heltider)	1 200
Lokalhyra	130
Drift (städ, sophämtning, el etc)	140
Övriga kostnader	130
SUMMA	1 600

Jämställdhetsanalys

Stockholms stads strategi för parklekar visar på att flickor och pojkar besöker parklekar i ungefär samma utsträckning. I Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings parklekar ser förvaltningen samma trender. Under 2023 besökte 50,6 procent flickor och 49,4 procent pojkar förvaltningens fyra parklekar. Det innebär att resurser och aktiviteter har fördelats lika mellan flickor och pojkar, vilket är enligt stadens jämställdhetsmål.

Barnrättsperspektiv

Barnkonventionens artikel 31 understryker alla barns rätt till lek, vila och fritid. En meningsfull fritid med möjlighet till utvecklande aktiviteter, trygga vuxna och en social samvaro är viktiga skyddsfaktorer för barn och unga.

Enligt Stockholms stads strategi för parklekar är det av vikt att tillgängliggöra öppna fritidsverksamheter för barn och unga som inte har tillgång till en organiserad fritid. Utifrån den information förvaltningens utredning har presenterat är det påtagligt att barn och unga i centrala Hagsätra i större grad saknar en organiserad fritidssysselsättning i jämförelse med barn och unga i Ormkärr. Det är även märkbart att barnen i centrala Hagsätra inte går till Stacken för att umgås utan stannar kvar och hänger i centrum.

Förvaltningen vill poängtera att det är av stor betydelse att fånga upp de barn och unga i Hagsätra som inte har fritidssysselsättning utan hänger runt i centrum. I centrala Hagsätra finns det för närvarande inga verksamheter för barn och unga under 13 år utöver biblioteket och Älvsjöbadet. Idrottsförvaltningen planerar att göra om Älvsjöbadet till ett avgiftsbelagt bad. Därför är det av vikt att förvaltningen utifrån ett förebyggande och främjande perspektiv möjliggör en öppen och kostnadsfri mötesplats för barn och unga i åldersgruppen 7-12 år som är i behov av det allra mest.

Mot denna bakgrund föreslår förvaltningen att:

1. Förvaltningen håller Stacken öppen och driver en parkleksverksamhet på deltid i Stacken under 2024 i väntan på möjligheten att hyra parkleksbyggnaden i Milanparken.
2. Förvaltningen etablerar en parkleksverksamhet i Milanparken under 2025, vilket medför att Stackens parkleksverksamhet upphör i samband med etableringen av Milanparken.

Kommande parkleksplan kan föreslå ytterligare prioriteringar för utveckling av parklekarna i stadsdelsområdet. Fastighetskontoret kommer att erbjuda föreningen som hyr Milanparken Stacken som ersättningslokal om förvaltningen tar över Milanparken.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd etablerar en ny parkleksverksamhet i Milanparken senast under 2025. Förvaltningen föreslår även att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd håller Stacken öppen som parkleksverksamhet på deltid i avvaktan på inhyrning av parkleksbyggnaden i Milanparken och att Stacken därefter finns fortsatt kvar som lekpark.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Jenny Johansson
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2024-03-14
Jenny Johansson, Avdelningschef	2024-03-08